

Conclusions del Grup Municipal d'ERC-AM en el marc de la “Comissió informativa especial” sobre el cas Inipro

PREÀMBUL

El dimecres 4 de maig de 2016 s'activa l'operació Amfiteatre de la Guàrdia Civil amb registres i detencions a Palau-Solità i Plegamans, Tarragona i Viladecans. Pel que fa a Viladecans les persones detingudes foren l'aleshores primer tinent d'alcalde i primer secretari del PSC de Viladecans, Joaquin Guerrero; i els dos empresaris responsables d'Inipro, amb seu a Viladecans, Ricard Campàs i Enrique Miró.

El dimecres al migdia l'equip de govern ens convoca a tots els grups municipals a una junta de portaveus extraordinària a la tarda, on no se'ns aportarà pràcticament cap informació nova al marge d'allò ja recollit per la premsa. En la mateixa junta l'equip de govern es compromet a fer un ple extraordinari.

El dijous 5 de maig de 2016 les persones citades anteriorment passen a disposició del Jutjat d'Instrucció número 1 de Tarragona, que és el responsable de la investigació del cas Inipro. A la tarda, després de declarar, tots tres són posats en llibertat però en qualitat d'investigats per uns presumptes delictes d'alteració de subhasta en concurs públic i de tràfic d'influències, entre altres imputacions, motiu pel qual es prenen mesures cautelars, de manera que hauran de comparèixer cada mes davant del jutjat per signar l'apud acta i se'ls retira el passaport, ja que no poden abandonar l'estat espanyol.

El dissabte 7 de maig l'aleshores primer tinent d'alcalde i primer secretari del PSC dimiteix dels seus càrrecs per la seva vinculació amb el cas Inipro.

El dijous 12 de maig té lloc un ple extraordinari monogràfic per tractar el cas Inipro. Aquest ple té lloc en un espai amb un aforament molt reduït -l'Ateneu d'Entitats Pau Picasso- atès la importància dels fets i l'interès suscitat entre la ciutadania. En aquest Ple es trasllada la dimissió oficial del regidor Joaquin Guerrero i té lloc un extens debat on l'equip de govern no aporta cap informació que elimini dubtes sobre les acusacions i els fets ocorreguts.

En el Ple ordinari del mes de maig diversos grups municipals presenten mocions vinculades amb les mesures a prendre després del cas Inipro. Només s'aprova la creació d'una comissió amb tot un seguit de restriccions de funcionament i la qual no va poder ser nomenada “d'investigació”, sinó “d'estudi”.

FUNCIONAMENT DE LA COMISSIÓ

La comissió no ha estat una eina prou útil, degut a les seves limitacions, el seu improvisat funcionament i l'obstaculització constant que han patit els regidors membres per a realitzar com cal les seves tasques.

Les comissions s'han limitat a ser reunions dels regidors representants de cada grup municipal, els regidors no adscrits i els secretaris i les interventores corresponents en cada moment. En aquestes comissions convocades sense cap planificació a mig termini i havent sigut posposades en més d'una ocasió per diverses causes -alienes als regidors que en formen part- ens hem limitat a reclamar documentació, demanar explicacions per la manca de transparència i consultar alguns dubtes.

Les dates de les comissions que han tingut lloc durant la vigència de la mateixa són:

- 13 de juny: té lloc la constitució de la Comissió informativa especial del “cas Inipro”
- 11 de juliol: Encara no s'havien respost moltes de les preguntes que van formular els grups municipals en el transcurs del Ple extraordinari del mes de maig.
- 19 de setembre: Es fa una entrega parcial impresa de les respostes al Ple extraordinari i s'informa que els regidors ho rebran en versió digital en breu. S'informa que no es proporcionarà la informació sol·licitada sobre el nombre de persones que han treballat anteriorment al grup Inipro i actualment treballen dins de l'estructura de l'Ajuntament. Tot i haver estat ajornada una setmana aquesta comissió, la informació va arribar tard. Es proposa el 17 d'octubre per a la següent comissió.
- 3 de novembre: En l'anterior comissió es va acordar convocar la següent comissió el 17 d'octubre, però finalment es va celebrar el 3 de novembre. Encara no s'havia respost a la pregunta “quants concursos i procediments negociats on s'ha presentat el grup Inipro no havia guanyat?”, que fou formulada en el Ple extraordinari del mes de maig.
- 30 de novembre: S'acorda ampliar la vigència de la comissió especial d'estudi via acord del Ple, tal i com indica el secretari que s'ha de fer. Sequeixen sense donar resposta a la pregunta recollida en el punt anterior, tampoc sobre quantes persones treballen actualment dins de l'estructura de l'Ajuntament o en les seves empreses municipals i que haguessin treballat anteriorment en el grup Inipro.

- 16 de gener: Es proposa posposar la reunió fins a finals de gener, ja que la manca d'informació -com de costum- està fent que aquesta comissió no sigui funcional. Es recorda que hi va haver acord per tal que abans de finalitzar l'any se'ns fes arribar tota la informació sol·licitada fins aleshores per tal de poder treballar-la durant els quinze dies de gener i poder arribar a aquesta comissió amb unes conclusions inicials. Però la informació s'ha rebut durant la setmana de la mateixa comissió. Es torna a eludir la petició sobre els treballadors de l'Ajuntament que anteriorment han treballat per al grup Inipro.
- 28 de febrer: El secretari porta una argumentació jurídica sobre per què no podem tenir accés als currículums dels treballadors. Alguns regidors insisteixen en què només volen saber el número de persones que actualment treballen a l'Ajuntament o les seves empreses municipals i que hagin estat a sou del grup Inipro amb anterioritat. El secretari, 9 mesos després del primer cop que es va sol·licitar aquesta informació, diu que sí ens la donaran. Una dada molt important que finalment rebem dos dies abans de la data límit per entregar les conclusions i de manera incompleta.

Com es pot veure en el resum cronològic d'aquestes comissions, doncs, es comprova com els regidors han tingut greus dificultats per a realitzar la seva feina.

MANCA D'INFORMACIÓ

Tal i com s'ha vist en l'apartat anterior, la dificultat per obtenir informació ha sigut molt greu, ja que s'ha obtingut de forma constant amb retard -en algun cas fins a 9 mesos més tard, incompleta i de forma poc entenedora.

L'informe inicial de l'aleshores secretari Marcel·lí Pons va ser una gran eina per començar a treballar. Però sorprèn la diligència per redactar aquest informe -a la primera comissió celebrada el 16 de juny ja la van proporcionar- i el constant endarreriment a l'hora de respondre qualsevol petició dels regidors membres de la comissió. Sovint argüint causes poc comprensibles o fins i tot que han semblat una excusa, com s'ha pogut veure amb la qüestió dels treballadors que havien treballat a Inipro o el número de contractes que el grup Inipro havia guanyat després d'haver-s'hi presentat.

Aquesta manca de celeritat constant en la proporció de la informació i que, a més, quan s'ha proporcionat ha estat incompleta o malament, ha estat un greu obstacle per a dur a terme l'objecte de la comissió.

DIMISSIONS

Des que esclata el cas Inipro a Viladecans fins al moment actual han tingut lloc tres dimissions de tres tinents d'alcalde i la renúncia per motius diversos del secretari, la interventora i la tesorera. Si bé no es poden establir paral·lelismes entre aquests casos, sí cal destacar la coincidència de tots aquests canvis en aquestes conclusions. Sobretot tenint en compte que en el cas del personal tècnic la majoria feia aproximadament una dècada que treballava a l'Ajuntament de Viladecans.

VINCULACIÓ GRUP INIPRO I AJUNTAMENT

Ricard Campàs, militant del PSC que va anar a les llistes del mateix partit l'any 1988 a les eleccions al Parlament per Lleida, creà amb altres socis l'empresa Inipro. A més a més, era habitual la participació activa (cuinant en els esdeveniments amb davantal socialista inclòs) del sr. Campàs en la Festa de la Rosa del PSC i en la paradeta del PSC de la Festa Major de Viladecans.

L'anàlisi de les dades que ERC ha aconseguit pel seu compte demostra que l'ajuntament on més ha facturat aquest grup d'empreses és el de Viladecans, municipi on té la seva seu social el grup Inipro. És, a més, l'ajuntament on el Sr. Campàs hi tenia persones amb vincles personals i familiars treballant-t'hi.

Una altra de les vinculacions entre el grup Inipro i l'Ajuntament és el flux de treballadors del grup d'empreses a l'estructura de l'Ajuntament i les seves empreses públiques. Al llarg dels anys diverses persones que havien treballat al grup Inipro han passat a ser treballadors de l'Ajuntament i de les seves empreses públiques en les àrees que contracten els serveis d'Inipro.

De manera que actualment hi ha càrrecs de confiança de l'Ajuntament amb un ampli coneixement del grup Inipro signant contractes amb el grup Inipro. I també hi ha tècnics que han treballat al grup Inipro i que ara treballen a les àrees on Inipro presta serveis.

Tornem a recordar que aquesta informació del nombre de treballadors actuals de l'Ajuntament que havien estat contractats pel grup Inipro va costar 9 mesos d'aconseguir per part dels regidors, i que va ser rebuda dos dies abans de finalitzar el termini per a presentar les conclusions incompleta, al nostre entendre com a grup municipal, basant-nos en el nostre coneixement de les persones treballadores de l'administració local.

EXISTEIX UN SISTEMA?

Contractes menors

En l'anàlisi de les factures dels contractes menors trobem que alguna empresa del "grup Inipro" va ser contractada per serveis que no es corresponen a l'objecte social de la mateixa, com és el cas de serveis de bar.

També constatem l'existència de factures de determinats contractes menors que se succeeixen de forma constant en el temps. Aquesta pràctica no és correcta, ja que en aquests casos cal formalitzar un contracte que cobriria aquests serveis durant diversos anys i s'hauria d'adjudicar a través d'un concurs amb procediment obert, enlloc d'encaixar diversos contractes menors. La interventora va avisar a l'equip de govern oralment en diverses ocasions sobre la incorrecció d'aquesta pràctica, però malgrat això aquesta pràctica de reiteració de factures per un mateix servei repetit al llarg dels anys es va seguir produint fins l'any 2016.

Procediments negociats

Pel que fa a procediments negociats cal tenir en compte que la contractació pública ha de garantir la major publicitat, concurrència i transparència en els procediments, i hem trobat casos on s'ha utilitzat el procediment convidant tres empreses, però obtenint resposta només de dues. Fet que deixa molt que desitjar pel que fa al compliment dels principis de llibertat d'accés a les licitacions, publicitat, transparència dels procediments, no discriminació i igualtat de tracte.

A més a més, trobem casos on de les tres empreses consultades, dues són del mateix grup Inipro. Aquests casos estan sota secret de sumari, però atès la vinculació existent entre el grup Inipro i l'Ajuntament, sorprèn considerablement que no es conegués que les dues empreses eren del mateix grup.

L'Ajuntament de Viladecans una aposta segura per al grup Inipro

A la web de Can Calderon, dins l'apartat de V! Líders tenen una entrada dedicada a parlar d'Inipro, on s'hi pot llegir *"I ara us estareu preguntant quan de temps va trigar a enfonsar-se una empresa la facturació principal de la qual depenia de les administracions públiques i que treballava en l'àmbit social i cultural.*

Doncs no. Sorprenentment i com podeu sentir al vídeo, Iniciatives i Programes ha anat creixent fins a convertir-se en un grup empresarial que ha diversificat les seves activitats,

que tenen en marxa 70 projectes a diferents àmbits arreu de Catalunya i que mou més de 360 persones en els seus equips.”

Aquesta deu haver estat una fita fàcilment assolible tenint en compte que durant els anys analitzats –del 2007 al 2015 i que coincideixen en gran mesura amb els de la crisi, el grup Inipro va facturar un total de 23.640.068€ només amb l’Ajuntament de Viladecans. Cal tenir en compte, a més, que en els anys 2011, 2013, 2014 i 2015 el grup Inipro va guanyar tots els concursos o negociats als quals es va presentar a l’Ajuntament de Viladecans. De manera que aquests anys van facturar un total de 11.341.224€ (2011: 2.928.462€, 2013 i 2014: 2.833.704 i 2015: 2.745.354€) amb l’Ajuntament de Viladecans.

Els anys 2007, 2008, 2009, 2010 i 2012 sí que hi ha casos on no van guanyar algun concurs o procediment negociat, però allò que no van guanyar resulta anecdòtic, ja que el 2007 van facturar el 88’3% del total possible, el 2008 el 99’2%, el 2009 el 96’8%, el 2010 el 96’5% i el 2012 el 99’2% de l’import total possible.

Externalització de serveis molt abans que la llei no deixés contractar

La Llei 27/2013, de 27 de desembre, de racionalització i sostenibilitat de l’Administració Local comporta una limitació de la capacitat de contractació de personal de l’administració local. Aquesta limitació legislativa, però, no ha comportat cap modificació en la pràctica de l’Ajuntament de Viladecans pel que fa a aquest àmbit, ja que des de feia molts anys els serveis educatius o serveis socials, entre d’altres, ja es proporcionaven a través d’externalitzacions.

És a dir, que a partir de l’any 2013 podria ser comprensible l’externalització de serveis fruit de les restriccions legislatives, però abans d’aquest any no hi havia cap motivació més enllà d’una aposta política per un model determinat.

Un exemple de l’externalització incomprensible del servei és “la gestió de la dinamització de la gent gran”, un servei necessari que es proporciona any rere any i que ha estat prestat de forma ininterrompuda pel grup Inipro des de l’any 2006 (9 vegades assignat), amb un import total de 292.293’63€ per la prestació d’aquest servei durant aquests anys.

Un altre exemple de servei repetit fins a 11 vegades des de l’any 2004 és el de “gestió i dinamització del centre de recursos de Can Batllori” amb un import total de 808.868’57€.

A més a més, cal tenir en compte que els *“Plecs de clàusules administratives generals aplicables als contractes de consultoria i assistència de serveis de treballs específics i concrets no habituals i de subministraments”* i els *“Plecs de Clàusules administratives generals aplicables a la contractació d'obres i instal·lacions”* de la ciutat de Viladecans no han estat modificats des de l'any 1995.

Per tot això, sembla que existeix algun tipus de sistematització en la vinculació entre l'Ajuntament de Viladecans i el grup Inipro al llarg de tots aquests anys.

CONCLUSIÓ FINAL I ACORDS

Per tot allò exposat anteriorment, des del Grup Municipal d'ERC-AM creiem que la vinculació entre el grup Inipro i l'Ajuntament de Viladecans al llarg dels anys ha estat èticament reprovable, mancada de transparència i carregada de casualitats poc probables, de manera que amb la (precària) informació de la qual nosaltres hem disposat creiem que es pot sospitar d'una suposada mala praxi.

Per això creiem que cal prendre mesures per evitar que aquestes males pràctiques puguin tenir lloc, de manera que proposem els següents acords:

1. Mig any després de l'aprovació de la nova Llei de contractes s'aprovarà la renovació dels Plecs de clàusules administratives generals aplicables als contractes de consultoria i assistència de serveis de treballs específics i concrets no habituals i de subministraments i els Plecs de Clàusules administratives generals aplicables a la contractació d'obres i instal·lacions, els quals no han estat modificats des de l'any 1995. Aquest procediment serà en base a les següents condicions:
 - a. Abans de ser aprovats aquests plecs, es duran a terme un mínim de 3 comissions informatives monogràfiques per a incorporar les modificacions pertinents als plecs on els regidors de tots els grups podran anar acompanyats d'un assessor.
 - b. Els plecs hauran de ser aprovats per una majoria de 2/3.
2. A partir de l'aprovació d'aquestes conclusions tots els contractes de l'Ajuntament amb empreses privades inclouran una clàusula de rescissió en cas que un tribunal condemni per sentència ferma als seus titulars, tan aviat com sigui garantida la cobertura del servei prestat en un termini no superior a dos mesos.

3. L'Ajuntament de Viladecans diversificarà les empreses amb qui faci contractes menors, publicarà la informació corresponent de forma entenedora i motivada a la web, reduirà aquest tipus de contractes mitjançant -per exemple- la incorporació d'aquests serveis en altres contractes i només contractarà empreses que tinguin un objecte social coherent amb el servei demandat.
4. L'Ajuntament de Viladecans demanarà un mínim de 5 pressupostos en procediments negociats que dugui a terme en base a allò que estableix la nova legislació.
5. Tan aviat com la llei ho permeti es començaran a incorporar les places externalitzades en serveis educatius, socials, etc. com a plantilla de treballadors de l'Ajuntament.
6. Les comissions especials extraordinàries, siguin d'estudi o d'investigació -sempre que sigui amb un tema vinculat a procediment judicial i quan es consideri oportú-, restaran establertes en base a les següents condicions:
 - El termini de la vigència de les comissions serà ampliat en funció de les necessitats sense límit.
 - Tota la informació reclamada serà proporcionada en un màxim de 30 dies després de la seva petició. I serà entregada de forma entenedora i pràctica per poder-hi treballar.
 - S'hi podrà requerir la compareixença d'experts i personal del consistori que es cregui oportú.
 - El calendari de reunions serà establert en la seva primera reunió fins a que fineixi cada termini. En cas de ser ampliat el termini de vigència de la comissió el calendari serà establert en la primera reunió després de la seva aprovació al Ple. Els calendaris seran respectats, a no ser que se sobrevinguin novetats que requereixin la seva modificació. En aquest cas, es modificarà el calendari fins al final del termini.